

Obriezka srdca (časť 1)

Boží plán od pádu človeka do hriechu je mať svoj ľud, ktorý bude verný a poslušný, uprostred ktorého bude Boh prebývať. **Za týmto účelom** si **Boh** vyberá jeden špeciálne vyvolený národ, Izrael, a **dáva** mu **svoj zákon** – Mojžišov zákon. Cieľom Mojžišovho zákona je dosiahnuť správny postoj (vernosť, poslušnosť, lásku) Božieho ľudu ku svojmu Bohu, a rovnako aj spravodlivosť, milosrdenstvo a lásku medzi ľuďmi navzájom. Zákon je sumarizovaný v 10 prikázaniach (desatore), z ktorých prvé 4 upravujú vzťah k Bohu a ostatné vzťah medzi ľuďmi. Celý zákon sa dá ešte hutnejšie zosumovať dvoma najväčšími prikázaniami, prikázaniami lásky: milovať Boha celým srdcom a myslou a silou, a blížneho ako samého seba. Milovať znamená aj Boha poslúchať a činiť dobro a milosrdenstvo, pretože láska nerobí zlého.

Zákon bol daný tomuto ľudu ako zmluva postavená na skutkovej poslušnosti. Do vzťahu so svojim ľuďom – v zmysle „**Ja im Budem Bohom a oni mi budú ľuďom**“ – Boh sľúbil vstúpiť len **pod podmienkou**, že jeho zmluvný ľud bude poslúchať zákon. Tento vzťah nevyplýva automaticky z faktu, že Boh si svoj ľud vyvolil a že ich dal pod zmluvu skutkov. Je **podmieneny** naplnením zmluvy, je **podmieneny** poslúchaním zákona.

Jasne je to vyjadrené v knihe Leviticus. Pod podmienkou poslušnosti prichádza najväčšie požehnanie: (Leviticus 26:12) *A budem sa prechádzať medzi vami a **budem vám Bohom, a vy mi budete ľuďom.***

Platí to celý čas aj po vstupe do zaslúbenej zeme:

(Jeremiáš 7:23) *Ale iba toto som im prikázal a povedal som: Počúvajte na môj hlas, a **budem vám Bohom, a vy mi budete ľuďom, a budete chodiť po každej ceste, ktorú vám prikážem, aby vám bolo dobre***

To, že zákon ako zmluva skutkov bol daný za týmto účelom od samého začiatku je zrejmé už od Sinaja: (Exodus 19:5–6) *Tak teraz **ak naozaj budete poslúchať môj hlas a budete ostrihať moju zmluvu, budete mi zvláštnym vlastníctvom nad všetky národy, lebo veď moja je celá zem. A vy mi budete kráľovstvom kňazov a svätým národom.***

Aká bola reakcia vyvoleného ľudu na Božie prikázania?

(Exodus 19:7–8) *Keď potom prišiel Mojžiš, povolal starších ľudu a predložil im všetky tieto slová, ktoré mu prikázal Hospodin. A odpovedali, všetok ľud spolu, a riekli: **Všetko, čo hovoril Hospodin, budeme robiť.***

(Exodus 24:3) *Potom prišiel Mojžiš a rozpovedal ľudu všetky slová Hospodinove i všetky súdy.*

*A všetok ľud odpovedal jedným hlasom, a riekli: **Všetky slová, ktoré hovoril Hospodin, budeme robiť.***

(Exodus 24:7) *Potom vzal knihu zmluvy a čítal pred ľuďom.*

*A riekli: **Všetko, čo hovoril Hospodin, budeme robiť a poslúchať***

A aká bola realita života, skutková podstata, výsledok a ovocie? Presný opak. Ešte počas toho, ako Boh Mojžišovi dával na vrchu Sinaj prikázania o bohoslužbe, sa ľud obrátil k modloslužbe. Keď Boh prikázal ľudu vojsť do zaslúbenej zeme, ľud odmietol. Počas celej éry putovania po púšti sa ľud protivil, rúhal a neposlúchal. Boh ich za trest nechal putovať púšťou 40 rokov, kedy celá neposlušná generácia vymrela a do zaslúbenej zeme mala vstúpiť nová generácia.

Prorok Jeremiáš pripomína účel Sinajskej zmluvy: (Jeremiáš 11:3–4): *Takto hovorí Hospodin, Boh Izraelov: Zlorečený človek, ktorý by neposlúchal slovo tejto zmluvy, ktorú som prikázal vašim otcom toho dňa, ktorého som ich vyviedol z Egyptskej zeme, zo železnej pece, povediac: **Počúvajte na môj hlas a budete to činiť, všetko tak, ako vám prikážem, a budete mi ľuďom, a ja vám budem Bohom.** Božie prikázanie znie: **Počúvajte na môj hlas!** (Jeremiáš 11:7).*

Ale realita je nasledovná: (Jeremiáš 11:8) *Ale **nepočúvali ani nenaklonili svojho ucha, lež chodili každý v umiernenosti svojho zlého srdca.** Preto som uviedol na nich všetky slová tejto zmluvy, ktoré som prikázal činiť, **ale oni nečinili.** Boh ich označuje za **ľud spurný, tvrdej šije, kamenného zlého neverného srdca.***

Situácia so zmluvou skutkov (zmluvou zákona) je nasledovná:

Zákon predkladá dve cesty: Poslušnosť a neposlušnosť.

Poslušnosť je zmluvne odmenená (mzdou): požehnaniami, Božou prítomnosťou a priazňou

Neposlušnosť je zmluvne odmenená (mzdou): kliatbami, trestami a zatratením.

Boh káže vyvoliť si cestu poslušnosti.

Boží ľud si volí: **BUDEME POSLÚCHAŤ**

Výsledok a ovocie je: **NEPOSLÚCHALI**

Veľmi dôležité poučenie si potrebujeme vziať k srdcu. Izraelský národ v Sinajskej zmluve skutkov reprezentoval celé ľudstvo, mňa i teba. Keby som ja či ty bol pod touto zmluvou, dopadlo by to rovnako.

Novozmluvné zjavenie nám to ozrejmuje, že s nami je to rovnako tak:

Každý jeden človek, ktorý sa biologicky narodil svojim rodičom (teda má ako svojho pra...pra otca Adama), je pod zákonom: (Rímskym 7:1) *Alebo či neviete, bratia, - lebo hovorím znalým zákona - že zákon panuje nad človekom dotiaľ, dokiaľ žije?* Zákon nad ním panuje. A aký je toho výsledok: Človek aj keď zákon chce zo svojho svedomia poslúchať, neposlúcha ho, hreší, a nesie ovocie smrti:

(Rímskym 7:10): *...prikázanie, ktoré mi malo byť na život, to isté mi bolo na smrť*

(Rímskym 7:11): *Lebo hriech dostanúc príčinu skrze prikázanie zviadol ma a skrzeň zabil*

(Rímskym 7:15) *lebo nerobím toho, čo chcem, ale činím to, čo nenávidím*

(Rímskym 7:18) *Lebo chcenie leží pri mne, ale robenia dobrého nenachádzam*

(Rímskym 7:19) *lebo nečiním dobrého, ktoré chcem, ale to zlé, ktorého nechcem, to robím*

(Rímskym 7:21) *Tak teda nachádzam zákon sebe, ktorý chcem činiť dobré, že leží pri mne zlé*

(Rímskym 7:23) *ale vidím iný, cudzí zákon vo svojich údoch, ktorý bojuje proti zákonu mojej mysle a ktorý ma zajíma v rabstvo zákonu hriechu, ktorý to zákon je v mojich údoch.*

(Rímskym 7:24) ***Biedny ja človek! Kto ma vytrhne z tela tejto smrti?!***

Toto je jadro problému, kvôli ktorému Izraelský národ ako vyvolený špeciálny ľud zlyhal. Toto je jadro problému, kvôli ktorému každý jeden telesný človek pod Božím zákonom – v zmluve skutkov – zlyháva a definitívne zlyhá, dôsledkom čoho je smrť a večné zatratenie.

Výkrik z hĺbky srdca a najvnútornejších vnútorností človeka „***Biedny ja človek! Kto ma vytrhne z tela tejto smrti?!***“ je podmienkou, aby sa človek začal zaujímať o spásu svojej duše. Odpoveď a záchranu ponúka sám Boh. Odpoveďou a záchranou je narodenie sa z vody (Božieho slova) a Ducha (darovanie Ducha), darovanie nového mäsitého srdca, čo sa inak dá vyjadriť aj ako obriezka srdca či obriezka Kristova. Táto cesta spásy z Božej milosti bola oznámená už v ére zákona starej zmluvy:

To, čo bolo človeku nemožné – poslúchať zákon – to Boh zaslúbil, že on sám to v človeku vypôsobí.

To, čo zákon človeku prikazuje, to Boh cez svoju milosť v človeku nakoniec sám uskutočňuje:

Už v čase zmluvy zákona zaslúbil novú zmluvu postavenú na milosti:

(Jeremiáš 31:33) *Lebo toto je zmluva, ktorú učiním s domom Izraelovým po tých dňoch, hovorí Hospodin:*

Dám svoj zákon do ich vnútornosti a napíšem ho na ich srdce a budem im Bohom, a oni mi budú ľuďom

(pozri aj Židom 8:8–13)

Zmluva zákona vyžadovala poslušnosť, a výsledný stav, že Boh bude svojmu ľudu Bohom, platil len pod podmienkou poslušnosti ľudu. Teda schéma zmluvy zákona je: ak budete poslúchať, potom vám budem Bohom.

Schéma novej zmluvy je úplne iná. Bez akejkoľvek podmienky Boh sľubuje: **Dám svoj zákon do vášho srdca, v dôsledku čoho budete poslúchať, a budem vám Bohom.**

Toto je nekonečný rozdiel medzi zmluvou zákona (starou zmluvou) postavenou na skutkoch zákona a novou zmluvou postavenou na milosti. Toto je nekonečný rozdiel medzi poslušnosťou zo zákona a poslušnosťou z milosti, ktorú Boh človeku napísal na srdce.

To, čo pod zmluvou skutkov zákon prikazoval, ale nedokázal docieľiť (vypôsobiť), to pod novou zmluvou Boh sám v človeku uskutočnil.

Boží zákon zapísaný na srdce človeka je úzko prepojený s darovaním nového mäsitého srdca, s obriezku srdca, s darovaním nového ducha a s darovaním Ducha, čo všetko je prepojené so znovuzrozením:

Ezechiel 36:26–27 ***A dám vám nové srdce a nového ducha dám do vášho vnútra a odstránim to kamenné srdce z vášho tela a dám vám srdce z mäsa. A dám svojho Ducha do vášho vnútra a učiním to, aby ste chodili v mojich ustanoveniach a ostrihali moje súdy a činili ich.***

Zasľúbenie o darovaní nového ducha nie je ničím iným ako zasľúbenie o darovaní Ducha, čiže Božieho Ducha, Kristovho Ducha. Cez toto darovanie Ducha človek získava ako nové narodenie (oživenie zo stavu mŕtvy vo svojich hriechoch a vinách) tak aj stotožnenie s Kristom, a síce stotožnenie s Kristom v jeho smrti a vzkriesení (Rímskym 8:9).

Zasľúbenie darovania nového mäsitého srdca je také isté ako zasľúbenie Božej obriezky srdca:

(Deuteronomium 30:6) **A Hospodin, tvoj Boh, obreže tvoje srdce i srdce tvojho semena, aby si miloval Hospodina, svojho Boha, celým svojím srdcom a celou svojou dušou, aby si žil.**

(Jeremiáš 32:40) **A učiním s nimi večnú zmluvu, že sa neodvrátim od nich späť, aby som im nečinil dobrého, a dám svoju bázeň do ich srdca, aby neodstúpili odo mňa.**

Obriezka tela (zo zmluvy zákona) je len fyzickým predobrazom konečného cieľa: obriezky srdca, pričom na obriezku srdca prorocky poukazuje a ku nej vychovávateľsky ako pestún vedie:

(Rímskym 2:29) **a obriezka je obriezka srdca v duchu, nie v litere**

Prepojenie medzi obriezka srdca a darovaním Ducha je zjavné:

Filipským 3:3 **Lebo my sme obriezka, ktorí Duchom Božím slúžime Bohu a chválime sa v Kristu Ježišovi a nedúfame v tele**

Prepojenie medzi stotožnením s Kristom (v jeho smrti a vzkriesení) a obriezka srdca a tým pádom aj darovaním Ducha (vyššie) je zjavné:

Kolosenským 2:11 **v ktorom (v Kristovi) ste aj obrezaní obriezka, nie učenou rukou, vo zvlečení tela hriechov ľudského tela, v obriezke Kristovej**

Peter Vajda